

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F R A M K R I S T M E N N F R A M •

65 ÅRGANG

5. MARS 1953

A V I N N H O L D E T :

FRELSENS VEG OG DEN EVIGE FORTAPELSE - KORSVEI-
MARSKALK TITO OG DEN HELLIGE STOL - INDIA OG
KATOLISISMEN - LITTERATUR - NOTISER - UTLANDET

NR.

9

10

NESTE NUMMER KOMMER 19. MARS 1953.

VÅRE KIRKER Gudstjenester på søn- og helligdager

OSLO

St. Olavs kirke, Akersv. 1.
Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61.
(Prestegrd. og Biskopen 42 52 87.)
Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.30: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høymesse m. preken.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.
Soknepresten, tlf. 68 08 68.
Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.
Dominikanerne, tlf. 44 23 24.
Kl. 8.15: Fromesse.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.
Prestegården, tlf. 38 02 87.
Kl. 9.30: Høymesse.

Vår Frue Villas kapell,
Ullernchausseen 52, Smestad (Montebello).
Prestegården, tlf. 55 81 21.
Kl. 8.30: Høymesse.

Lunden kapell, Trondheimsv. 309.
Tlf. 37 78 68.
Kl. 8: Høymesse.

ARENDAL:
St. Fransiskus kirke, Tyholmen.
Soknepresten, tlf. 2209.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

BERGEN:
St. Paul kirke, Christiesgt. 16.
Soknepresten, tlf. 15 410.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

DRAMMEN:
St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1.
Soknepresten, tlf. 2019.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

FREDRIKSTAD:
St. Birgitta kirke.
Soknepresten, tlf. 1438.
Kl. 8.15: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

HALDEN:
St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1.
Soknepresten, tlf. 1168.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

HAMAR:
St. Torfinn kirke, Torggt. 113.
Soknepresten, tlf. 1751.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HAUGESUND:
St. Josef kirke, Haraldsgt. 21.
Soknepresten, tlf. 3195.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HØNEFOSS:
St. Theresia kirke, Vesterntangen.
Soknepresten, tlf. 266.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

KRISTIANSAND S.:
St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.
Soknepresten, tlf. 4225.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

LILLESTRØM:
St. Magnus kapell, Halvdansgt. 5.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11.15: Høymesse.

PORSGRUNN:
Vor Frue kirke, Sverresgt.
Soknepresten, tlf. 50 793.
Kl. 7.45: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

STABEKK:
Jesu Hjerter kapell, Nyv. 17.
Soknepresten, tlf. 53 77 35.
Kl. 9.05: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

STAVANGER:
St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.
Soknepresten, tlf. 25 534.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

SYLLING:
St. Hallvard kapell.
Presteboligen, tlf. 9028.
Kl. 9.30: Høymesse.

TØNSBERG:
St. Olavs kapell, Sandefjordgt. 1.
Soknepresten, tlf. 12 238.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 8. MARS: 3. søndag i Fasten. Ep. Efes. 5, 1—9. Ev. Luk. 11, 14—28. Mandag: Fransiska Romana, enke. Tirsdag: De 40 hl. martyrer. Onsdag: Ferialdag. Torsdag: Gregor I, pave, bekj., kirkelærer. Fredag og lørdag: Ferialdager.

SØNDAG 15. MARS: 4. søndag i Fasten. Ep. Gal. 4, 22—31. Ev. Joh. 6, 1—15. Mandag: Ferialdag. Tirsdag: Patrick, biskop, bekj. Onsdag: Kyrill, biskop, bekj., kirkelærer. Torsdag: Josef, Jesu pleiefer, bekj. Fredag: Ferialdag. Lørdag (Sintentes): Benedikt, abbed.

SØNDAG 22. MARS: Pasjonssøndag.

ST. OLAV

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersv. 5.
Telefon 42 37 43. Kl. 9—16. Mandag, lørdag:
Kl. 9—13.

Abonnementspris: Kr. 15.00 pr. år; for utlandet
+ porto kr. 4.80. Girokonto nr. 15986.
Abonnement tegnes i ekspedisjonen og på ethvert
postkontor.

Annonser må være innsendt innen onsdag aften
uken før utgivelsesdatoen (angitt på 1. om-
slagsside).

**GENERALFORSAMLING
I EYSTEIN FORLAG A-S**

Det innkalles herved til ordinær
generalforsamling (5.) i Eystein For-
lag A/S, torsdag 19. mars kl. 19 på
folagets kontor, Akersveien 5 I, Oslo.

Årsregnskap vil bli tilsendt.

H. L. Barra,
Styrets formann.

**Vi ordner
Deres reise**

i Norge eller til utlandet — vi skaf-
fer alle billetter og ordner hotell-
plass i inn- og utland
Spør etter vårt program over
selskapsreiser

METRO TRAFIKK A/S

Karl Johansgt. 31 (inng. Arbeidergt.)
Telf. 33 32 43 - 33 32 52 - 33 63 02

FYRINGSOLJE

brukes av

Bispegården }
St. Josephs Institutt } Oslo
Vor Frue Hosp. Nerveavd. }
St. Pauls Kirke }
Moderhuset } Bergen
Florida Sykehus }
Øyenklinikken }
St. Josephs Hospital, Drammen
St. Torfinns Klinik, Hamar

VARE FLYKTNINGER

trenger husrom!

Mange bor elendig, —
alt har interesse!

Økonomisk hjelp - Klær og sko
er også kjærkomment

Hovedkomitéen for
Katolsk Flyktningarbeide
Hovinv. 5 B, Oslo, tlf. 67 24 41.

LEGEMIDDEL

Ved B-vitaminmangel —

AFI-B-TOTAL

tabletter

med de viktigste komponenter i B-
vitaminkomplekset i relativt store
doser.

Pakninger à 50, 100 og 250 tabletter.

A-S FARMACEUTISK (AFI) INDUSTRI OSLO

Frelsens veg — og den evige fortapelse

Som kjent var i sin tid en sterkt skillende faktor mellom luthersk og katolsk lære spørsmålet om viljens frihet i mennesket. I sitt hovedskrift «De libero arbitrio» hevdet Luther at mennesket nærmest var trellbunden i sin vilje, ufri til selv å velge det gode. Av denne grunn måtte frelsen i alt bli avhengig av Gud alene. Det enkelte individ var forutbestemt for frelse eller fortapelse. Troen, den frelsende tro, var Guds gave gitt uten noen egen fortjeneste til den Gud selv valgte. Menneskets gode gjerninger var ikke fortjenstlige. De betød ingen ting, kunne ikke bety noe for frelsen. Frelsens grunnlag var troen *alene*.

I nåtiden synes dette syn stort sett, i praksis iallfall, å være forlatt, selv om endel ortodokse teologer fremdeles har beholdt læren teoretisk. I virkeligheten synes *gjerningene* å ha fått stadig større plass i den almene bevissthet i Norge, så meget at det faktisk overskygger troen. Ukjent for de fleste er sikkert ikke en slik bemerkning: Jeg vet ikke hva jeg skal tro. Men jeg prøver å gjøre best mulig etter min samvittighet. Så får en håpe at Gud er barmhjertig. Altså: gjerningene alene istedenfor troen alene. Katolsk lære har aldri hatt denne motsetning. Den har alltid holdt fast at *både* tro og gjerninger er frelsens grunnlag. Vi skal i det følgende belyse dette.

I motsetning til skapningen for øvrig, som forherliger og priser Gud ved sin blotte eksistens, er mennesket utstyrt med forstand og fri vilje. Dypt forankret i oss ligger evnen til å skjelne, ikke bare mellom hensiktsmessig og uhensiktsmessig, men også mellom godt og ondt i moralsk betydning. Mennesket erkjenner *loven*. Det erkjenner også lovens utspring som beroende i en høyere autoritet enn menneskets egen, i *Guds*. Menneskets livsoppgave, livets hensikt og mening, finnes derfor i det å tjene Gud *bevisst*. Vi må finne vår plass i Guds plan og gjøre hans vilje. Derved når vi fram til Gud. Gud når vi begrenset og relativt allerede i dette tilvære. Vi har samfunnsliv med ham gjennom *nåden*. Men fullkomment når vi ham først i det neste tilvære hinsides dødens terskel. Der er det å «eie Gud» en evig, ubegrenset åndelig lykketilstand. Heri består himmelens realitet. Å fatte himmelen kan vi her bare ad deduksjonens veg, ved å utelukke fra tanken alle de onder vi kjenner og frykter. Vi kan bruke bilder, forstørrede illustrasjoner av jordisk lykke. Allikevel, det absolutte fatter vi ikke her. Det skal gis oss — siden.

For å nå målet må vi altså tjene Gud. Og det må skje etter fritt valg. For etter katolsk syn har mennesket frihet til å velge. Viljen er ikke trellbunden. Heller ikke er den absolutt fri. Enhver er undergitt

de faktorer som har dannet, øvet innflytelse, på hans karakter og personlighet. Både arveanlegg, personlige karakteregenskaper, miljø, oppdragelse, skole og religiøs-moralsk innflytelse setter sine grenser for den absolutte frihet. Men enhver er, under de gitte omstendigheter, relativt fri. I praksis sier vi at enhver handler etter det lys han har fått. Derfor kan de enkeltes ansvar variere. Men alle har ansvar under frihet.

Det første ansvar som møter oss er å *anerkjenne* Gud som den høyeste autoritet, lovgiver og herre. Nekter mennesket dette, er han allerede «i fortapelsen». Han mister Gud idet han vraker Gud. Gjennom livet her, i det tidsbestemte og begrensede, er dette valg ikke endelig. Et menneske kan skifte sinn og mening, omvende seg. Etter katolsk tro vil Gud da, for Kristi skyld, gi samfunnsliv med seg tilbake: Gud *tilgir*.

På to vis anerkjenner vi Gud i praksis, i *tro* og i *gjerning*. Det er i og for seg en følge av vår natur som er forstand og vilje. Troen, katolsk utlagt, er det å akseptere Guds tale, åpenbaringen, *fordi* Gud sier det og *når* han sier det. Troen innebærer aldri at vi skal tro det umulige eller selvmotsigende. Men den innebærer at vår forstand bøyer seg selv om vi ikke ennå, i dette liv, kan analysere rekkevidden av de sannheter Gud åpenbarer. Når Jesus taler om dommen over dem som ikke tror, er det selvsagt ikke over slike som ikke har kunnskap om troen, men over slike som ikke *vil* tro på grunn av hovmots motstand mot troens følger for deres eget liv. For det må jo være inlysende at troens hensikt ikke er å gjøre livet *lettere* for oss på ethvert vis, men *rettere*. Gud krever altså ikke en blind tro. Men når troens grunnlag er lagt til rette for oss gjennom Kirkens undervisning og forkynnelse, da er det synd, dødsens synd, å nekte å tro. Det er å vrake Gud.

Troens følger blir de gode gjerninger. Ikke slik at de kommer av seg selv, automatisk. Tvertom. Kristenlivet er strid. Kamp mot en selv — for det gode, mot det onde. Vårt daglige liv er valgets realitet. I alle små situasjoner og problemer er alltid kjernen i spørsmålet: Er jeg *for* eller *imot*? Velger jeg Gud eller vraker jeg Gud? Jeg gjør det fritt. Det må bli mitt ansvar. Av dette avhenger både tid og evighet. Dommen, den evige dom, er faktisk mitt eget daglige valg.

Når så den siste dag kommer og døden kaller, hva blir så menneskets skjebne? Tre alternativer er mulig, to absolutte, et relativt: himmel, helvete og skjærsild. Vi nevnte ovenfor himmelen. Den er sik-

kert lettest å fatte siden den er hva alle ønsker, bevisst eller ubevisst. Alle ønsker lykke, andres kjærlighet, ømhet, forståelse, samvær, frihet for frykt og smerte, usikkerhet og sorg. Den fullkommenhetens tilstand vi alle lenges etter kan menneskene gi mange navn. Men realiteten blir den samme. Ingen ønsker utslettelsen, fortapelsen. Gud lover himmelen. Men ikke til alle, ubetinget.

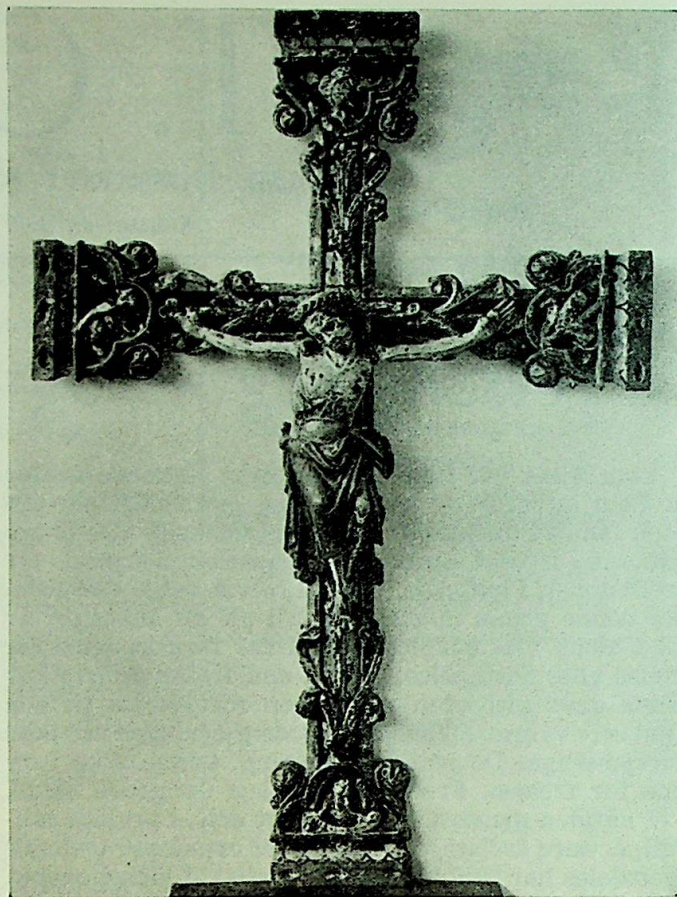
Hva er så helvete? Er det svovel, evig ild?

Ingen kan si. Det er detaljer. Realiteten ligger ikke i slike uttrykk. Den ligger i dens kjensgjerning at mennesket av eget valg *kan sette seg selv utenfor*. Den ligger i den fortaptes bevissthet om å ha mistet *alt*, bokstavelig talt *alt*, i et tilvære hvor intet begrenset gis men hvor Gud selv er *alt*. Kall det en evig ild eller kall det en evig kulde. Vi kan så allikevel ikke fatte forlatthetsfølelsen hos det menneske som vet at det intet håp mer gis, som vet at han mistet Gud fordi han forlot og vraket Gud, den Gud, som ikke, etter å ha skapt ham fri, kunne tvinge sin kjærlighets gaver inn på ham. Ord kan aldri beskrive dette. Måtte vi heller aldri erfare det.

Det forsonende moment i Kirkens tro er læren om *purgatorium*, skjærsild. I denne lære møtes Guds rettferd og kjærlighet. Vi ser at hans rettferd skjer fyldest, mens barmhjertighet seirer.

Et fryktelig tankekors for mange må vel den lære være at når døden kaller, finnes bare de to alternativer, himmel og helvete. Vi spør jo: hvem er så ren, så skyldfri at han med en gang kan gå inn til Gud? Er han ikke det, er han så evig fortapt? Intet under at mange her hjemme, kanskje de fleste, ikke lenger tror på en evig fortapelse. For dem er helvete relativt. Det tar slutt. En trøst for disse måtte det være å få vite at en slik tro også er eldgammel kirkelig lære. Også her er ordene forskjellig, mens realiteten er den samme.

Rettferd består i at loven har sin sanksjon, at lovbrudd straffes. Det er *soning*. Borgerlig rett har alltid regnet med det. Men borgerlig rettsvesen er bare en avglans av Guds rettferd. Også han krever, må kreve rettferdig soning. Teoretisk sett er menneskets brudd med Gud ved synden uigjenkallelig. Hvem er skapningen at han *kreve* noe av skaperen, sin herre? Jesu offer er soningen her. Derfor er frelsen forsåvidt *aldeles* uforskyldt. Kristendommens paradoks, men også dens dypeste sannhet er dette: Bare et menneske som *er* Gud, kan på menneskers vegne, gi Gud et fullverdig soningsoffer. Guds kjærlighet lyste oss klarest i møte da han, som en av oss, i Sønnens skikkelse, sonet vår synd. Jesus erhverver, fortjener tilgivelsen. Ved ham får vi på nytt adgang til samfunnslivet med Gud. Var dette offer nødvendig? Ja, må vi si. Gud er rettferdig. Uten Jesu offer ville ikke alvorret gå opp for oss. Så fatalt er vårt eget opprør, så uigjenkallelig. Men la oss ikke tape av syne hva sannheten er: Gud ofret ikke sin sønn, en annen enn Gud selv. Gud ofret virkelig seg selv i Sønnens menneskelige skikkelse. Dette er dybden i forløsningens mysterium. Men, vil en da si, så er jo forsoningen skjedd. Da er himmelporten åpen. Det er den. I den forstand at den vil bli åpnet når jeg er *rede*. Hva vi ikke *kan*, det har Jesus gjort. Men vil dette dermed si at vi heller ikke skal gjøre *hva* vi kan? Er det tenkelig at helgen og voldsman så betingelsesløst samtidig går inn ad paradisetts port? Skriftsted kan tolkes nettopp i den retning. Andre

Krusifiks fra Neslands kirke i Telemark.

skriftsted igjen kan tolkes i motsatt retning. Hva derfor er viktigst, er at Kirken, den gamle Kirke, uforanderlig har lært, lærer og tror på et «tidsbegrenset helvete», et *purgatorium* eller en skjærsild hvor den omvendte synder, i lengsels lykke, i forvisning om salighet, må lide og gjøre bot inntil han, etter å ha sonet straffen vil se himmelen åpen og gå inntil lykken hos Gud. Dette er eldgammel kristen tro. Den svarer også best til menneskets begreper om Guds uendelige både rettferd og kjærlighet. Og framfor alt: den gir håpet mer rom.

Menneskets liv er altså et liv i ansvar. Vi gir ikke selv livets lover. En høyere enn oss gir dem. Men prøver vi å finne vår plass i Guds plan, da har vi intet å frykte. Helvete er bare en plas for opprøreren, for ham som ikke vil. Han vraker Gud og mister derfor Gud. For enhver annen er det håp. Rettferd vil nok skje fyldest. Vi slipper ikke *lettvint* fra livets alvor. Kanskje lutres vi, renses vi her. Mange lider, har tyngsler og sorg. Forener vi dette med Jesus i hans lidelser da er vi nærmere ham, mer med ham. Da vil himmelporten kanskje stå vid åpen den dag vi kalles. Men for den som tar livet *lettvint* kan det komme tider av smerter og tyngsel. Han skal lutres, «som gjennom ild», som Jesus sier. I alt dette skal håpet bære oss framover, håpet for *alle*. Ingen vet hva som kan skje selv i det mest forherdede menneskesinn i siste sekund av det siste minutt av «den ellevte time». For Guds barmhjertighet er det ingen stengsler. Han er håpets Gud.

H. Kielland Bergwitz.

KORSVEI

IV.

Jesus møter sin mor.

Marias smertefulle vei nærmer seg fullendelsen. Aldri har denne mor 'kunnet eie sin sønn, fordi hun var en skapning og han var Skaperen. Til tross for hennes enestående tro og kjærlighet er han forblitt et mysterium for henne. Derfor var hun så ensom og nå føler hun seg enda mer ensom, mens Jesus nærmer seg den vanærende død. Maria tror, tror urokkelig, og hennes kjærlighet er sterkere enn døden. Deres blikk møtes. Ingen blant apostlene har kunnet følge Jesus så langt. Hans mor er den som følger ham lengst, nettopp fordi hun er mor, og allikevel er det en grense for henne også. «Der hvor jeg går, kan du ikke følge meg nå.» I sin lidelse blir Jesus enhver manns eiendom, han kan ikke forbeholde noe bare for sin mor; han hører til en hvilken som helst synder, til alle og enhver.

Vi må forstå at vårt liv også må bli preget av ensomhet, løsrivelse fra ethvert bånd som knytter oss til andre enn Gud i samme grad som vi blir delaktige i Jesu frelsesverk. Vi må bli alles brødre, hengi oss til alle for å frelse dem alle. Vi hører ikke lenger oss selv til, heller ikke bare våre slektninger til, vi hører vår neste til, og vår neste er ethvert menneske vi kan hjelpe.

V.

Simon fra Kyrene hjelper Jesus med korset.

Simon er sannsynligvis den ubetydeligste blant alle disse folk som passerer Jesus på veien. Ingen ville ha tenkt på ham for et annet arbeid. Men det dreier seg her om et tungt og utakknemlig arbeid: å dele litt av skjebnen med en dødsdømt. Simon er mannen: en arbeider, en fattig mann, en som aldri gis rett til å klage, som man kan utnytte etter behag. Det er nettopp en slik mann en trenger.

Simon, ble du klar over verdien av det arbeid du utførte den dagen? Forsto du virkelig med ditt hjerte hva som ble forlangt av deg etter arbeidsdagens slit og møyne? Vi har så vanskelig for å forstå at det nettopp er den mest foraktede del av vårt liv som også er best i stand til å forene oss med Frelserens liv og arbeid. Vi er tilbøyelig til å sjalte ut alt det som gjør vårt liv fattig og foraktet, og allikevel er det nettopp dette som gjør oss egnet til å bli rekvirert til å bære korset etter Jesus. Man rekvirerer ikke en rik, velkledd mann som står foran sin egen dør, men den fattige som går forbi, som alle forakter, som er vant til å sjaupe uten å knurre.

Måtte vi være såpass fattige, ydmyke og — om det er Guds vilje — foraktede, at Frelseren anser oss for egnet til å tjene ham.

VI.

Veronika tørker Jesu ansikt med svedteduken.

Det verste i din lidelse, Jesus, var at slagene, blodet skjemet ditt ansikt i den grad at du bare vekkete avsky og vemmelse. Og det er allikevel med dette skjemmede ansikt du i dag fortsetter din vandring gjennom verden. Hvor skrekkelig er det ikke å tenke på at vi risikerer stadig å gå forbi deg uten å kjenne deg igjen! Men vi kaster ofte et foraktende blikk på deg, mettet med alt det hovmod velansette og fornemme folk nærer overfor den svake og fattige. Selv om det er aldri så hardt å innrømme, så er det dog sant. Kristus, du går forbi, men det skal en umåtelig stor kjærlighet som Veronikas for å kjenne igjen ditt ansikt der hvor det gjemmer seg bak fattigdommen, smerten og forlattheten.

Jesus, hjelp oss til alltid å møte frem overalt hvor du

Innledning.

Jesus, vi er samlet her ved foten av det kors du har valgt for å dø. Vi står her sammen med din mor, Maria, med Johannes, den disippel du elsker, og Magdalena, som du har tilgitt så meget fordi hun har elsket meget.

I ærbødig avstand ser vi opp til deg, du vår Frelser, og vet at det er vår tro som vil føre oss hen til deg og vår kjærlighet som vil få oss til å forstå. Herre, vi tror, men styrk vår tro. Vi elsker, men gi din kraft til vår fattige kjærlighet.

Still oss i dag ansikt til ansikt med din angst, din lidelse og din død, så vi blir helt igjennom fornyet ved ditt dyrebare blod.

I.

Jesus blir dømt til døden.

«Du har talt sant, jeg er Guds Sønn.» Det er på grunn av disse ord du blir dømt til døden. Dommeren spør ikke om det du sier er sant; men din påstand truer den bestående orden, derfor blir du forkastet. Den guddommelige orden og den menneskelige står skarpt overfor hverandre: Vi ser på den ene siden menneskets hovmod og herskesyke, de skriftlærdes fariseisme, prestenes trangsynte nasjonalisme, folkets feighet; på den andre siden din urokkelige troskap mot ditt guddommelige kall. Resultatet er gitt på forhånd: du må bli dømt til døden.

Vi er utsatt for fristelser og trusler fra all slags nasjonalisme, materialisme, herskesyke, egoisme, utsatt for dommen fra en gudløs verden; gi oss kraft til å forbli tro inntil døden mot det bilde du ved dåpen har preget inn i vår sjel, du Guds evige sønn og menneskehetens frelser.

II.

Jesus tar imot korset.

Jesus Kristus, det er ikke bare dette kors du tar imot og lesser på din skulder, — det er også hele menneskeheten med alle dens synder, elendighet, skrøpeligheit og død! Du gjør det av kjærlighet og lydighet til Faderen, av kjærlighet til oss. Motsetningen var så skarp mellom din hellighet og døden at du må ha kjent en usigelig angst. For oss skulle det være så naturlig å ta imot lidelsen! Gjør oss delaktige i ditt mot og din kjærlighet, opplysn oss slik at vi uten å vakle ser på det kors du har tømret for oss, det som du har knyttet til hver enkelt av oss som noe uatskillelig fra det liv du har kalt oss til å leve. Lær oss å betrakte det som et frelsesredskap, og vis oss hvordan vi skal gripe det.

III.

Jesus faller for første gang under korset.

Du er et menneske, Jesus. Frelsesverket er mer enn et menneske med sitt legeme kan bære, og du faller under vekten. Men du reiser deg igjen, fordi du også eier den guddommelige kraft og en uendelig kjærlighet.

Sjelens og kroppens skrøpeligheit, fall og tilbakefall hører til vårt daglige liv. En av de første ting vi lærer ved å følge deg er at vi må finne oss i å falle og måtte reise oss opp igjen. Det er en del, kanskje den største del av vårt kors. Vi ber deg, Jesus, tillat ikke at fortvilelsen noen gang forgifter vårt hjerte på den vei vi har igjen på jorden. Gi oss en urokkelig tillit til deg og lær oss å være tro mot det guddommelige håp som reiser en etter fallet.

venter på oss, midt i den menneskemasse som roper død over deg, midt i støvet, under mengdens forakt og spott.

VII.

Jesus faller annen gang under korset.

Den menneskelige skrøpeligheit kjemper i Jesus mot hans guddommelige kjærlighets styrke. For en kamp han må holde ut til enden! Offeret kan ikke bli fullbrakt på et eneste øyeblikk, kalken må tømmes ut dråpe for dråpe.

Vårt eget liv er fullt av fall, enten de nå kommer av tretthet, vane eller feighet. Disse fall må bli like mange skritt på den vei vi går mot deg, Herre: vi ligger kanskje oftere enn vi står, men takket være din svakhet blir vår svakhet til styrke og liv; og ingenting, ikke engang våre fall, kan skille oss fra din kjærlighet som springer frem i oss og gir oss det evige liv.

VIII.

Jesus trøster kvinnene fra Jerusalem.

I dette øyeblikk står Jesus temmelig fremmed for disse kvinners jammer og gråt. De synes synd på ham, men han ser på sin egen lidelse bare i forhold til synden, dette uransakelige onde som vi forstår så lite av. Hvem vil noensinne være i stand til å forstå hva Jesus følte ved å måle syndens avgrunn, verdens umåtelige synd? Hva var Jesu legemlige smerte, så forferdelig det enn måtte være, i forhold til dette!

Denne forgiftede rot, som er årsak til Jesu verste lidelse, gror også i ethvert av våre hovmodige og selvopptatte menneskehjarter. Hvert øyeblikk gjemmer mitt liv et onde, en feighet, en fornektelse som for Jesus er den verste lidelse.

Tilgi oss, miskunnsrike frelser, og måtte ditt blod fullføre det verk i oss som vi av egne krefter ikke kan utføre.

IX

Jesus faller for tredje gang under korset.

Kjærligheten driver Jesus til det ytterste av hans menneskelige krefter. Han har i sannhet elsket til enden. Han orker ikke mer. Snart er alt fullbrakt. Til den siste stund har han holdt seg til Faderens vilje.

Kjærligheten er i stand til å klare alt selv i den ytterste elendighet, men da må den ta hele mennesket i besittelse. Jesus, knust under korsets vekt av svakhet, men på ingen måte av feighet, lær oss å følge din kjærlighets anmodninger til det ytterste og utnytte enhver mulighet som din nåde gir oss, selv om vi synes at vi ikke orker mer. Vi må la Faderen fullføre sin plan med oss helt til minste detalj, selv om vi ikke forstår hvorfor han vil ha det slik.

X.

Jesus blir kledd av.

Det er alltid de samme ting vi møter, hver gang vi forsøker å gå deg i møte: forlatthet, ydmykelse, alt det vi har imot. Vi ville så gjerne ha gått med på alt, bare ikke det, og det er nettopp det vi må ta imot og finne oss i. Vi drømmer om å bringe store ofre til deg, om å utfordre verden, om å gi vårt liv for deg i en heroisk og fruktbringende død, og det du viser oss er elendighet, skjensel og vanære. Du lærer oss at vi først må blotte oss for alt som dekker oss.

Derfor måtte dine klær også, før du døde, bli revet fra ditt blodige legeme!

XI.

Jesus blir naglet til korset.

Det avgjørende øyeblikk er nå kommet. Nå henger du,

spikret fast, dine hender og føtter er røde av det blod som renner langs dine lemmer, og dødskampen nærmer seg ubønnhørlig. Er det ikke den dåp du har lengtet så etter? Du var på samme tid så forventningsfull og så engstelig, da denne time nærmet seg. Nå er den kommet sammen med blodet, nakenheten og den usigelige smerten. Men hva er det som foregår i deg, Jesus, om ikke den hemmelighetsfulle fødsel av alle verdens sjeler til det evige liv! Nå er du opphøyet og trekker alt til deg. Johannes og din mor står der også. Vi må la oss dra til dette kors: der og bare der kan vi bli født til det ene, sanne evige liv. La oss ta imot frelsen i ditt blod, si ja til din kjærlighet uten å bli skremt av den tanke at vi også og på samme måte skal gjengjelde denne guddommelige kjærlighet.

XII.

Jesus dør på korset.

Vi tør ikke tre inn i dine tankers helligdom, Jesus, i det øyeblikk du dør med andre ord enn de ord du selv har uttalt:

Fader, tilgi dem, for de vet ikke hva de gjør.

Kvinne, din sønn. . . Din mor.

Sannelig sier jeg deg, i dag skal du være med meg i Paradiset.

Min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt meg?

Jeg tørster.

Det er fullbrakt.

Fader, i dine hender overgir jeg min ånd.

Og han bøyde hodet og oppga ånden.

XIII.

Jesus blir tatt ned av korset og lagt i sin mors fang.

Jesus er død. Maria holder et kaldt, livløst, ukjennelig legeme i sine armer. Er det ikke den skrekkelige time hvor alt håp forsvinner? Er det tenkelig at Jesus aldri mer skal tale, se sine venner, legge sine hender på de syke og helbrede dem? Alt er slutt. Det eneste man taler om, med lav røst, er balsamering og jordeferd. O Maria, i din sjel er hverken troen eller håpet svunnet bort. Du venter, men i øyeblikket er alt mørkt. Apostlene har brutt sammen. Helt til hans siste skrik hadde man regnet med at han kanskje ville frelse seg selv. Han kan ikke være Livet, når han selv er død!

Maria, gi oss ditt håp i disse mørke timer i vårt liv hvor alt synes å være forbi, hvor Jesus synes å være død. Gi oss ditt håp nettopp da, fordi oppstandelsen aldri er så nær som når alt synes å være tapt. Jesus, av hele vårt hjerte ber vi deg om håpets nådegave.

XIV.

Jesus blir gravlagt.

De nøyer seg ikke med å ha drept deg, nå holder de vakt ved din grav! Oppstandelsen skal ikke skje, derfor har de forseglest stenen! Menneskelig sett er altså alt forbi, saken er bilagt.

Jesus, du ble bare tre dager i graven, og disse tre dager er grunnen til vårt håp. Vi skal nemlig gå den samme vei som du. Som du, må vi gjennom døden. Med kjærlighet vil vi følge deg. Men det er ikke det verste. Det er noe som er tyngre enn det. Ditt mystiske legeme, din Kirke, kjenner av og til etter dødskampen gravens stillhet, og triumferende fiender er alltid rede til å forsegle den tunge stenen de har lagt på det hele. Gi oss, Jesus, en urokkelig troskap mot din Kirke, en uovervinnelig tillit til den, sikkerheten om at det sanne liv til slutt vil seire.

Vi tror på det av hele vår sjel. Amen.

(Etter père Voillaume)

Marskalk Tito og Den hellige stol

IV. og siste artikkel: Rettssaken mot erkebiskop Stepinac

I forrige artikkel brakte vi teksten av de seks punkter i tiltalen som i 1946 ble reist mot erkebiskop Stepinac. Vi kommenterte særlig det tredje punkt med den ondsinnede beskyldning at erkebiskopen skulle ha «organisert» tvangsomvendelser av serbere i Kroatia til katolisismen. I denne siste artikkel skal vi se nærmere på de andre punktene.

I det første punkt heter det at erkebiskop Stepinac «hjalp til med å organisere forbrytelsene til *Ustashi-Krizhari-gruppene*».

Ustashi var de bevegnete styrkene til marionettstaten Kroatia som ble proklamert den 16. april 1941. *Krizhari* som betyr korsbærere, var navnet på en ungdomsorganisasjon i Den katolske aksjon som hadde eksistert i over tyve år. Som sådan var den underlagt den kirkelige myndighet. I siste halvdel av den annen verdenskrig ble navnet tatt av en av *Ustashi's* irregulære militære organisasjoner som overhodet ikke hadde noe å gjøre med Den katolske aksjons ungdomsorganisasjon, og som erkebiskop Stepinac selvsagt ikke hadde noen forbindelse med. En prest ved navn *Simecki* som var tankeløs nok til å innvie en av *Ustashi-Krizhari's* faner, har fortalt at denne hans befatning med organisasjonen bevirket at han fikk en alvorlig reprimande av erkebiskopen. Om noen har vanskelig for å tro at navnet til en av Den katolske aksjons organisasjoner kunne bli misbrukt på denne måten, bør vedkommende reflektere nærmere over hvordan betegnelsen «Katolsk Aksjon» misbrukes i Tsjekkoslovakia i dag. Beryktede organisasjoner har ofte forstått å dekke seg bak kristne navn.

I følge tiltalens annet punkt «samarbeidet erkebiskopen med okkupasjonsmakten og ganske særlig med Ante Pavelic's s.k. Uavhengige Kroatiske Stat og støttet *Ustashi*».

I mai 1941, like etter at den kroatisk stat var proklamert, reiste marionett-diktatoren Pavelic til Rom i spissen for en delegasjon for å tilby *hertugen av Spoleto* Kroatias krone. Man søkte å få erkebiskop Stepinac med i denne delegasjon. Om han hadde akseptert, ville det ha foreligget virkelig grunnlag for tiltalen mot ham 5 år senere. Men han avviste blankt. Mer utvetydig kunne han neppe ha markert sitt standtpunkt. Noen som mener det var riktig at det ble reist sak mot erkebiskopen, hevder at han ikke formelt burde ha oppsøkt Pavelic, hva han gjorde, eller utøvet sitt embete under et slikt styre. I denne forbindelse er det to ting som ikke må overses. For det første at det påhviler en biskop som kanonisk plikt å forbli hos sitt folk. For det annet at erkebiskopen, om han hadde trukket seg tilbake, ikke hadde kunnet utrette så enormt meget som han faktisk gjorde, for å komme de forfulgte og lidende til hjelp. Særlig jødene har grunn til å være takknemlig for at erkebiskopen ikke forlot Zagreb under krigen; ustanselig henvendte han seg til myndighetene for å komme dem til hjelp. Således skyldtes det ute-

lukkende ham at de beryktede Nürnberg-lovene som var rettet mot jødene, ble satt ut av kraft i Kroatia noen få dager etter at de var kunngjort. Også kommunister har grunn til å være ham takknemlig; således ble brødrene *Vlado* og *Vada Kures*, som i november 1942 var blitt dømt til døden for kommunistisk virksomhet, benådet takket være erkebiskopens inngripen. I mai 1943, da han foretok sitt *ad limina*-besøk til Rom, henvendte Pavelic's regjering seg til Den hellige stol med anmodning om at erkebiskopen måtte påvirkes til «å avstå fra sin stride holdning overfor oss». I desember samme år ga innenriksministeren overfor den apostoliske visitator i Kroatia, *Ramiro Marcone*, O.S.B., uttrykk for sterk beklagelse over at erkebiskop Stepinac «ikke med et eneste ord hadde gitt uttrykk for lojalitet til den nåværende regjering».

Ånklagen for «samarbeide» med tyskerne og med Pavelic's styre har vært gjendrevet med en slik mengde dokumenter at man må ha oss unnskyldt for ikke å gå i detaljer her. Men enkelte ting bør nevnes. Under krigen hyldet Tito-partisanenes hemmelige kringkaster erkebiskop Stepinac for hans kompromissløse opposisjon mot nazistene og deres medhjelpere. Den gjenga for eksempel den preken erkebiskopen holdt på Kristi Konge-festen 1943, en preken vi kommer tilbake til. Den hyldest partisanene ga erkebiskopen, ble omtalt av BBC, og opptagelsen er oppbevart i BBC's arkiv. Den bulletinen som ble utgitt av Det britiske informasjonsministerium, med utdrag fra pressen i de land tyskerne hadde okkupert, ga ofte vitneprov på erkebiskopens sterke holdning. Fantes det overhodet noen katolsk prelat i Europa som ga materiale til uvurderlig nytte for den allierte propaganda, så var det erkebiskop Stepinac. Hans egen bror ble skutt av tyskerne den 23. november for å ha hjulpet partisanene, og erkebiskopen selv sto i folkets bevissthet som en nasjonal helt, da krigen var slutt. I september 1945 ble han også æret av det kommunistiske styre, hva vi tidligere har omtalt. Den plutselige forandring i vurderingen av ham, som har gjort ham til en fiende av staten i stedet for til en nasjonal helt, er et av disse krumspring som er så alminnelig blant kommunistene, at det likefrem er merkelig at ikke også den plutselige forandring i oppfatningen av erkebiskop Stepinac er blitt erkjent som sådant.

Det bør også understrekes at tiltalen mot erkebiskopen ikke nevner ordet «fjendebånd»; desto merkeligere er det at det ofte brukes av dem som fordømmer ham, slik som det nylig skjedde i en artikkel i *Time and Tide*. Hadde han gjort seg skyldig i fjendebånd, hadde det bare kunnet skje overfor Den kongelige jugoslaviske regjering, da jo marskalk Tito's «Nasjonale frigjøringsbevegelse» ikke eksisterte våren 1941. Og de som har det så travelt med å stemple erkebiskop Stepinac som fjendebånd, bør huske på at denne beskyldning med større grunn kan rettes mot marskalk Tito selv. En forkastelse av før-krigsstyret i Jugoslavia er en hovedbetingelse for jugoslavisk borgerskap i dag. Marskalk Tito's

regjering kan da iallfall vanskelig bebreide erkebiskopen for at han fyller denne betingelse.

Tiltalens tredje punkt behandlet vi i forrige artikkel. I det fjerde punkt het det:

«Som Felt-vikar for *Ustashi* og andre militære grupper var han ansvarlig for hundrevis av kapelaner som opphisset *Ustashi* og andre til hat, strid og forbrytelser mot det kroatisk folk og andre folk i Jugoslavia, og mot deres frigjøringskamp.»

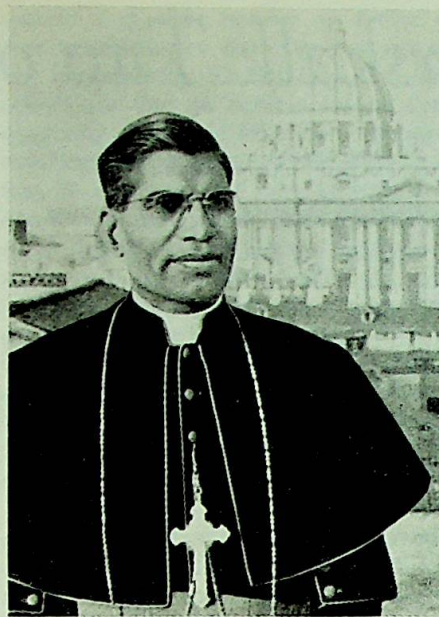
I oktober 1940, før Jugoslavia ble besatt, ga Den hellige stol etter anmodning av biskopene i Jugoslavia erkebiskop Stepinac myndighet til å utøve en Felt-vikars funksjoner i tilfelle av krig, dog uten formelt å anta denne tittel. Han var m.a.o. øverste myndighet for feltprestene i kongedømmet Jugoslavias regulære armé. Han var ikke tilforordnet «*Ustashi* og andre militære grupper». Men selv om han hadde vært det, er det jo et merkelig synspunkt å betrakte det som noe vanærende å bringe trøst til soldater som kjemper for en dårlig sak; meget få vil hevde at soldater ikke bør bringes religionens trøst med mindre deres kamp er godkjent; denslags logikk ville føre til en fordømmelse av alle fengselsprester, fordi de søker å hjelpe kriminelle forbrytere.

Det femte punkt i tiltalen var dette:

«Han gjorde den katolske presse og fremfor alt erkebispedømmet Zagrebs halv-offisielle organ *Katholiki List* til en propagandakanal for okkupasjonsmakten, for *Pavelic* og *Ustashi*, en propagandakanal som rettferdiggjorde terroren mot folket og tvangsomvendelsene til katolisismen, som ørte en smussig kampanje mot den nasjonale frigjøringskamp og som opphisset til nasjonalt og religiøst hat.

Fordømmelsen av den katolske presse unnlater å nevne at den ledende katolske dagsavis *Hrvatski Glas* ble forbudt få dager etter at Pavlic hadde dannet sin regjering, og at en tredjedel av de katolske tidsskrifter måtte innstille i løpet av to måneder etter *Pavelic's* maktovertagelse. *Katholiki List* betegnes bare som «halv-offisielt» organ for erkebispedømmet Zagreb; men det hører ingen steder hjemme å gjøre erkebiskopen ansvarlig for alt som ble offentliggjort i denne avis, når en betenker at han selv ofte ble angrepet i sitt eget «halv-offisielle» organ. Et bemerkelsesverdig eksempel på dette fant sted høsten 1943. I en preken i sin katedral på Kristi Konge-festen det år fordømte erkebiskopen på det skarpeste tyskernes kollektive avstraffelser av hele distrikter for sabotasjehandlinger som partisanene hadde begått. Denne preken ble trykt og distribuert over hele Jugoslavia, og bare i Dalmatia ble 82 prester arrestert og fengslet på grunn av dette. Den 3. november ble erkebiskopen på grunn av sin preken sterkt angrepet i *Völkischer Beobachter*, Goebbels eget organ og også av den kroatisk regjeringens talerør *Hrvatski Narod*, hvor ministeren for folkeopplysning beskyldte ham for å «blande seg i politikk». Den øvrige presse gikk etter dette også til angrep, og *Katholiki List* var blant dem som fordømte den erkebiskop som senere ble gjort ansvarlig for alt det den hadde offentliggjort i krigens år.

Endelig heter det i tiltalen at erkebiskopen «i forståelse med *Pavelic* gjemte arkivene til *Ustashi's* utenriksavdeling og andre kriminelle *Ustashi*-dokumenter i erkebiskopens palass». Det er sant at *Pavelic's* regjering før den flyktet ved krigens slutt, ba om å få deponere sine arkiver i erkebiskopens

Indias første kardinal, Valerian Gracias, som er erkebiskop av Bombay, har i tilknytning til utnevnelsen til kardinal gitt et intervju til katolske journalister om Kirkens stilling og muligheter i India. Det intervju vi bringer er skrevet av den katolske ukeavis «*Echo der Zeit*»s korrespondent i Rom.

Det var en virkelig fornøyet time et halvt dusin katolske journalister fikk tilbringe sammen med kardinal Valerian Gracias, en av de mest populære skikkelser i det nye kardinalkollegium.

Kardinalen er høy og kraftig bygget; han har langt mørkt hår, brun hudfarge og en tvangfri fremtreden. Ansiktsuttrykket vitner om glede og fred, hans vesen om frisk ungdommelighet.

Kardinalen forsto straks å skape en atmosfære av fortrolighet: han ba oss alle ta plass omkring sin kanapé, og en av oss ble anmodet om å ta plass ved siden av ham «så jeg ikke blir sittende her helt for meg selv.»

Kardinalen har selv vært journalist

Hans Eminense viste stor og velvillig interesse for våre spørsmål. Da han tidligere selv har vært journalist, kjenner han de krav vårt yrke stiller. Etter avsluttede teologiske studier i India og en tid som sjelesørger, ble han medarbeider i et tidsskrift og senere redaktør av den katolske ukeavis i Bombay «*The Examiner*». Som fagmann kjenner kardinalen den risiko som er forbundet med et intervju: selv velmenende journalister kan mistyde uttalelser. Men kardinal Gracias kjenner også den fare som ligger i at en førende personlighet i dag ikke uttaler seg: en presse som ikke er tilstrekkelig opplyst om slike personligheters meninger og hensikter, kan ikke yte en god tjeneste. Med et vennlig smil ber han oss derfor om å gjengi hans uttalelser korrekt.

Kardinalen kom inn på en rekke saker: om den gjenklang hans utnevnelse til kardinal hadde fremkalt hos inderne, om katolisismens fremgang i India, om religionsundervisningen og Kirkens sosiale aksjon, om den kommunistiske fare og om de problemer flyktningstrømmen

palass. Det er også sant at erkebiskopen meddelte at han ville utlevere dem til de nye makthavere. Det gjorde han også — mot kvittering.

Slik var den tiltale som førte til at erkebiskop Stepinac den 11. oktober 1946 ble dømt til 16 års fengsel.

Douglas Woodruff.

og katolisismen

første kardinal forteller om sitt arbeid

fatning gir, om Pandit Nehru's politikk og aksjonen for barnebegrensningen i India. Og synlig beveget talte han fra Pakistan har skapt; om den frihet den nye statsforom fedrelandets far — *M a h a t m a G a n d h i*.

Av de mange interessante uttalelser kardinalen fremkom med, festet vi oss særlig ved det han sa om katolisismens rettslige stilling i India, om Kirkens fremgang og om utvidelsen av den katolske religionsundervisning til også å omfatte ikke-kristne, og endelig om den kommunistiske fare.

De katolske skolers stilling

Til dette spørsmål uttalte kardinalen at ingen er profet i sitt eget land. Men det finnes mange lyse trekk i bildet. Statsforfatningen garanterer alle full religionsfrihet. Rettslig finnes det ingen vanskeligheter. Praktisk kan det nok oppstå vanskeligheter, da embetsmennene ute i provinsene mange ganger står helt fremmed overfor katolsk ånd. I alminnelighet ordnes alle vanskeligheter, når vi nærmere forklarer oss. Men mange ganger kan det ta tid før veien er farbar. Alltid har vi imidlertid mottatt anerkjennelse for vårt arbeid, og den i forfatningen garanterte religionsfrihet blir respektert.

Uten hensyn til konfesjon gir Staten tilskudd til all skolevirksomhet, så sant den svarer til de krav loven stiller. Det er for øvrig bemerkelsesverdig at ikke-katolske foreldre i stadig større utstrekning sender sine barn til våre skoler, som står meget høyt i folks bevissthet. Det skyldes deres høye tekniske nivå. Rent vitenskapelig ligger vi foran alle andre. For bare å nevne et eksempel: i de siste 15 år har *Collegium St. Fransiskus Xaverus* i Bombay, som ledes av jesuitter, fått den årlige pris som utdeles for fremragende vitenskapelig utdanning og idrettslig oppdragelse. Denne høye utmerkelse har sin grunn i katolisismens oppdragende virksomhet: foreldrene vet at det i våre skoler legges meget stor vekt på karakterdannelsen. Særlig setter man den oppdragelse våre katolske søstre gir unge piker meget høyt. Stort sett kan det sies at de katolske skoler på alle trin kan glede seg over å bli meget høyt verdsatt av inderne.

Kirkens fremgang

På vårt spørsmål om katolisismen vinner terreng i India svarer kardinalen et avgjort ja. Og det er særlig i de siste år at fremgangen er blitt påtagelig. Blant årsakene til dette gledelige faktum peker kardinalen på den indiske biskopkonferanse hvis oppgave det er å trekke opp linjene for Kirkens mangfoldige virksomhet i hele India; deretter på kirkemøtene, hvorav det første ble holdt i 1950 under forsete av den pavelige legat kardinal Gilroy. Kirkemøtene beskjeftiger seg med studiet og den praktiske løsning av alle de probleme vi i vårt arbeid ser oss stillet overfor; og endelig på det engere utvalg av biskoper som består av 12 medlemmer og som trer sammen hvert år. I dette utvalg er følgende syv arbeidsområder representert: oppdragelsen, sosialt arbeid, presteutdannelsen, religionsundervisningen, Den katolske aksjon og Troens utbredelse. I denne forbindelse fremholder kardinalen at vel halvparten av episkopatet og geistligheten i dag utgjøres av indiere.

Den kommunistiske fare

Til spørsmålet om hvilken fare kommunismen representerer for India, svarer kardinalen at kommunistene politisk i det store og hele ikke har kunnet notere den fremgang de hadde håpet på ved de siste valg. Det gjelder også med hensyn til de store industriområder i Bombay. Psykologisk sett er bildet imidlertid et annet. Den kommunistiske propaganda øver utvilsomt innflytelse blant arbeidermassene og den studerende ungdom. Myndighetene er imidlertid fullt klar over faren. Vår regjering står sterkt, og den er på vakt. Den arbeider målbevisst for å bedre arbeidernes kår. Og også Kirken er på post. Den animerer til studier av de sosiale spørsmål og går sterkt inn for Kirkens sosiale lære i pressen og ved foredrag. I hvert eneste nummer av den katolske ukeavis i Bombay, *The Examiner*, offentliggjøres to eller tre artikler om kommunismen. Jesuittenes sosiale institutt i Bombay som ledes av den innfødte pater de Souza, har i flere år drevet et glimrende populært anlagt opplysningsarbeid.

Indias uavhengighet og katolisismen

At India ble uavhengig har i vesentlig grad lettet Kirkens arbeid, uttaler kardinalen som svar på et spørsmål om denne uavhengighet har skadet Kirken. Under det britiske herredømme var det ikke til å unngå at mange så på kristendommen som noe som ble importert fra Vesten og derfor var fremmed for indisk ånd. Den påtagelige fremgang Kirken har hatt etter at engelskmennene forlot India, er uttrykk for at inderne har fått øye på Kirkens universelle karakter, at den ikke er vesensfremmed for noe folk på jorden. De høytideligheter som ble feiret til ære for den hellige apostel Thomas har ytterligere styrket denne følelse ved at høytidelighetene jo var knyttet til katolisismens apostoliske opprinnelse i India.

In memoriam

Søster Sunniva, sproglærerinne ved St. Josephs Institutt i Oslo, døde 18. februar nær 78 år gammel. Hun kom til Norge i 1906, og har hele tiden viet seg undervisningen, i to lange perioder i Oslo, men også mange år ved menighetsskolen i Porsgrunn. Søster Sunniva utgikk fra solid katolsk Westfalen-tradisjon, skjønt hun hadde rhinlenderens lyse lynne og sprudlende temperament som gjorde timene hos henne til små feststunder. Hun var en glimrende pedagog og interesserte seg for hver enkelt elev langt utover fagets strenge ramme. Hun var av den søstertypen som «kan alt» og som ikke kjenner noen grenser for å ofre seg for den sak de har viet sitt klosterkall. Myndig, rettlinjert, from og glad — slik minnes vi søster Sunniva i dyp takknemlighet. R. I. P.

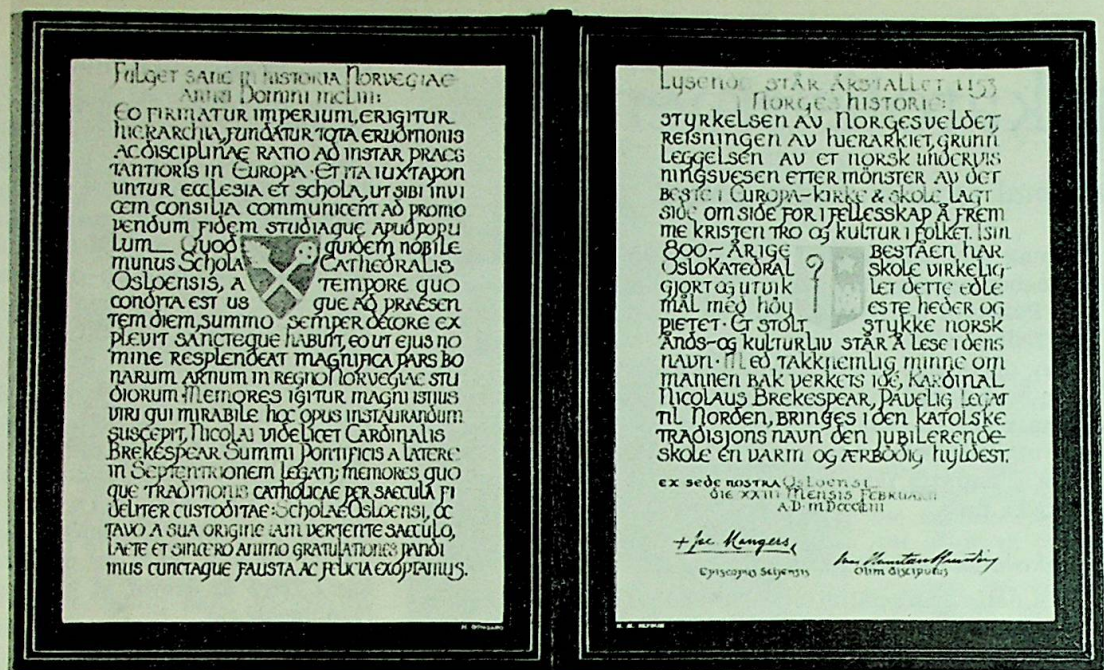
Gammel elev.

*

Kontorsjef Ingvald Nilssen, ved Norrøna Fabriker i Porsgrunn, døde 26. februar, 77 år gammel. I nær femti år hadde kontorsjef Nilssen uten vederlag vært Vor Frue Kirkes dyktige og trofaste organist. Han var ikke selv katolikk, men tenkte og levde med i liturgien som den mest hengivne sønn av Moderkirken, som han elsket og forsvarte gjennom hele sin rike og fine gjerning. Kontorsjef Nilssen innehadde Pavens fortjenstmedalje i gull og Kongens fortjenstmedalje i sølv.

Katedralskole- jubileet i Oslo

Ved det store festmøtet som Oslo Katedralskole holdt i Rådhuset i anledning av sitt 800-års jubileum, ble fra katolsk side overbrakt en adresse, kunstnerisk utført av tegneren Hermann Bongard i samarbeid med H. M. Refsums bokbinderi. Av vår faksimile-gjengivelse vil fremgå at både skriften og den latinske teksten er lagt så nær som mulig opp til kardinal Brekespears egen tidsstil — den norske teksten tjener bare som resymé, men ble også lest opp. Adressen er utført på pergamentskinn, og er prydet med skolens gamle skjold med riset og fjerlen, holdt i sølvhvitt og blått, og med vår biskops våpen, i heraldisk forenkling i rødt, sølvhvitt og blått. Innbindingen er i rødt skinn belagt med tolv liljeformede kors i gullpreg på begge permer. — Det var pastor I. Hansteen Knudsen som på Biskopens vegne, og som tidligere elev ved skolen, fremførte adressen.

Om forståelse mellom protestanter og katolikker

Møtet i Studentmållaget 12. februar hadde samlet full sal i Uranienborgveien 11, Oslo der pater A. J. Lutz, O.P., og dr.theol. Th. Boman var innledere til aftenens diskusjonsemne «Hvilke utsikter er det til forståelse mellom evangeliske og katolske, og hva er det som stenger?»

Det ble ikke den debatt en kanskje hadde ventet seg, dertil var pater Lutz's opplegg for avvepnende i sin noble og forsonende ånd. Dr. Boman verdsatte da også dette tilfulle, men mente det likevel riktig å trekke fram en rekke skillepunkter i lære og oppfatning som gjør at protestanter og katolikker ennå står fjernt fra hverandre. Det var særlig forholdet Bibel og tradisjon, toleransespørsmålet og den seneste dogmeerklæring som ble gjenstand for debatt. Stud.theol. Sverre Magelsen hadde ønsket en mer hallesby-preget innledning for å få stillingen mer markert! Cand.phil. Sigurd Lykka ville vite hva der praktisk kan gjøres for å bringe de to kirkesamfunn nærmere til hinannen, og stud.jur. Hallvard Bergwitz, qua ikke-katolikk, spurte i samme hensikt om man her til lands virkelig ga katolikkene de kår som rettelig tilkom dem, f. eks. adgang til å holde gudstjeneste over Norsk Rikskringkasting. Flere hadde ennå ordet, bl. a. prof. dr. Einar Molland, som med sitt kloke og inspirerende innlegg ga sitt bidrag til den gjensidige forståelse. For øvrig kunne de tilstedeværende katolikker trygt lene seg tilbake mot stolryggen, da pater Lutz intet bryderi hadde med de svar som var utesket; dr. Boman rundet debatten av med å konstatere at tegn står mot tegn, men at mange og gledelige lyspunkter dog kunne registreres på den vei til forståelse enhver etter sin overbevisning må være rede til å søke.

LITTERATUR

EMMANUEL MOUNIER OG HANS PERSONALISME

Personlighetens krise og personlighetens gjenreisning er et av de sentrale emner i samtidig europeisk filosofi. Den altfor tidlig avdøde franske tenker og kulturfilosof

Emmanuel Mounier — han gikk bort våren 1950 i sin manndoms sterkeste åndelige utfoldelse — reagerte med klarsynt kraft på europeisk tankekrise. Siden 1930-årene bygget han opp sin filosofiske verden — aldri system! — ledet av glødende indre trang til å gi, berike, ta del i ethvert menneskes utvikling og skjebne. Han var eller kunne være en lærd mann, men det aller vesentligste ved ham som tenker var den edle inspirasjon — i ordets opprinnelige mening — som pustet til tankene og formet dem for å klarlegge menneskets stilling ansikt til ansikt med seg selv, med samfunnet, med den katolske kristne livsform, med Gud.

Det er en ulykksalig skikk her i landet — som forresten er helt ukjent i store kulturland med lang og givende ånds-tradisjon — at bøkene som anmeldes blir delt i «letteleste» eller «tunge». De første blir lest, de andre glemt før de er blitt lest. De første kan smigre seg inn i lesernes hovmod eller latskap, de andre er farlige — de bare vekker leserens ubehag ved å fortelle ham om hans utilstrekkelighet. Det skal mot til å bekjenne sin aktive «kjærlighet til visdom» i vår tid, for nettopp det og ikke noe annet betyr det greske ord «filo-sofia». Emmanuel Mounier hadde motet. Han var ingen individualist — et begrep som Norden alltid har vært så stolt av — men en personalist. Han selv kalte sin filosofi for «personalisme». Boken av samme navn «Le Personalisme» var hans siste arbeid. Bent Jørgensen har oversatt denne fortattede klarlegging av den personalistiske filosofi for Det Danske Forlag i København, og magister Olaf Pedersen har skrevet et instruktivt forord; resultatet er blitt en pen, hendig bok på 151 sider som kom ut i 1952. Det er ingen «lettelest» bok. Heldigvis. Men det er heller ikke en «tung» bok. Emmanuel Mouniers «Personalismen» er en bok om det aktive menneske, hvis pust heter å tenke. Disse få linjer er ingen analyse av boken. De vil bare gjøre oppmerksom på at en slik bok i dansk oversettelse er til.

Mounier var særlig opptatt av menneskets deltagelse i det virkelige livet — intet var ham så fremmed som «tilskuer-holdning». Sosialt var han meget radikal; som

kristen var han brennende oppriktig, dyp, åpen, med mandig ydmykhet. En av hans største filosofiske bedrifter var hans formulering av «frihetsproblemet» — også et begrep som under stolt maske ofte bare betyr en nevrotisk flukt fra ansvaret for mange «frigjorte» kvinner og menn. «Menneskets frihet er imidlertid en persons frihet, og denne person er nå en gang således beskaffen at den står i en bestemt situasjon, plasert i verden, konfrontert med verdiene» (uthevet av meg). Et annet vesentlig trekk i Mouniers filosofi var «kommunikation» (smlg. annet kapitel). Mot Sartres isolerte og isolerende menneskebilde står Mouniers filosofiske gjerning som en typisk båndskapende akt. Den sosiale kristendom på katolsk grunnlag hadde ingen, tankemessig sett, sterkere representant blant de ikke-teologiske katolske tenkere i samtidig Frankrike. Les bare Mouniers utredning om «Personalismen og det 20. århundredes revolution» (i dansk oversettelse s. 115 ff.) som avslutter boken; der kommer også åndshistorikeren sterkt til orde.

Mounier var ingen «akademisk» filosof. Det beste bevis er den katolske universitetsprofessor I. M. Bochen-ski's ellers utmerkede oversikt over «Europäische Philosophie der Gegenwart» (2. Aufl. Bern 1951), der Mouniers navn ikke er nevnt. Han som var Sartres jevnbyrdige antipod og vel så det! Mouniers gjerning var levende, varm, god. Han brydde seg om mennesket. Han eksperimenterte ikke med mennesket som Sartre. Frankrikes filosofi er blitt rikere ved hans egenartede tenkning. Det er vanskelig å kalle ham «stor» som filosof, for det var han ikke. Men det er ikke vanskelig å betegne hans tenkesett som et av de mest utkrystalliserte svar det kristne menneskes fellesskapslengsel og -vilje ga vår slekt og vår samtid.

Pavel Fraenkl.

GUD I OG BLANT MENNESKENE

William E. Barret: *Guds venstre Hånd*. Haase Forlag, København.

En amerikansk flyger styrter ned i fjellene et sted i Kina. Hardt såret blir han brakt til et buddhistkloster. Munkene der pleier ham og redder livet hans. Han kommer i tjeneste hos en kinesisk hærfører som har sitt hovedkvarter i buddhist-klosteret. Amerikaneren gjør karriere som offiser, og han avanserer til nestkommanderende. Alle æresbevisninger til tross føler han seg imidlertid som fange. Han forstår at han vil gå til grunne om han ikke får brutt ut av det bur han ser seg stengt inne i. Han bestemmer seg for å rømme — og han flykter fra buddhistklosteret forkledd som katolsk prest. Talaren har han overtatt fra en prest som døende ble brakt til klosteret. Han tar seg fram til den katolske misjonsstasjonen, hvor de troende har ventet på sin prest. Flygeren blir trukket inn i en strømhvirvel av hendelser, og han må spille rollen som prest ved misjonsstasjonen. I mange år har han levet borte fra den Gud som han i barneårene trodde på og som han tjente som from ministrant. — I skriftestolen møter han nå menneskene med all deres synd og elendighet, men også med all deres tro og tillit. Dette møte blir en sjelekamp for ham — en avglans av Frelserens sjelekamp i Getsemane — og han finner tilbake til troen på Gud. Utførelsen av de prestelige handlinger gjør at han ser menneskene og Gud i et annet og renere lys. Han gjennomlever de hardeste kvaler for den helligbrøde han gjør seg skyldig i. Han skriver selv til biskopen og forklarer situasjonen. Av hensyn til de troende, som han ikke tør skuffe, ber han om at Kirken fjerner ham fra den stilling han uberettiget har satt seg i. Biskopen sender sin representant til misjonsstasjonen, og overfor

denne skrifter flygeren sin synd. Han underkaster seg Kirkens straff og erklærer at han hele livet igjennom vil prøve å sone sin synd. «Ingen kunde oppleve det, jeg har oplevet, uden at blive anderledes, end han var. Jeg har lært, at det at tjene andre er den tilværelse på jorden, der giver den rigeste løn. Jeg ved også, at det er svært. Jeg kan ikke være prest. Jeg mangler mange egenskaper, en prest må have. Men min bod er denne: jeg vil finde et arbeidsfelt i kirken eller under kirken, et arbejde, jeg kan gøre for mennesker, som trænger til det jeg har.»

Dette er den ytre ramme om romanen «Guds venstre Hånd», som gir mange kloke tanker om menneskene og deres forhold til hverandre og til Gud. Romanen er spennende og full av dramatiske situasjoner, som vekker forståelse såvel for mennesker i et fjern land som for almenmenneskelige problemer. Med sin velskrevne roman har Barret gitt et gripende budskap om menneskelig medfølelse og sann kristendom, og han har gitt et dristig, men viktig bidrag til forståelse av presteembetets opphøyede kall.

Helge Røstad.

FORKLARING AV ANDAKTENE

Det har lenge vært noe av et slagord her hjemme at gudstjenestene i den katolske Kirke er fulle av intetsigende seremonier. Protestanter som kommer i en katolsk kirke for første gang, blir sjelden grepet av våre gudstjenester. — Endel av fordommene om messen er heldigvis falt bort, for en god del takket være greie fremstillinger av messens seremonier og handlinger. Vi har lenge savnet en instruktiv brosjyre om andaktene, som for mange står som noe fremmedartet og utilgjengelig. Dette forhold er det nå rådet bot på. Pastor Vranken har skrevet en kort, lettfattelig forklaring av andaktene i den katolske Kirke. Forfatteren har ikke gjort seg særlig store forhåpninger om lesernes kunnskaper om andaktene, som han derfor forklarer fra bunnen av. I denne innføring rydder pastor Vranken opp i mange misforståelser, likesom han kaster lys over de enkelte seremonier i sakramentsandakten. Forfatteren har også i sin lille brosjyre fått plass til de faste sakramentsbønner, som han anfører bibelkilde for. På den måten blir også andaktens bibelske karakter understreket. Der er også tatt med et kort oversyn over de liturgiske andaktsformer, vesper og kompletorium og endelig over korsvei- og rosenkransandakten.

Katolsk Bok- og Bladsentral står for distribusjonen.

—ge.

**5 millioner barn i Tysklands flyktningeleirer!
Kan De hjelpe ett av dem?**

Norges Røde Kors Barnehjelp ber også katolske hjem om hjelp til 3 mndr. som mer opphold for flyktningebarn.

Alle opplysninger ved henvendelse til Bankpl. 1, Oslo, tlf. 42 69 70. (Husk å oppgi at De vil ha et katolsk barn.)

FASTEPREKENER I ST. OLAVS KIRKE, OSLO

Hver søndag i fasten kl. 19 ved pastor E. Laudy

Søndag 8/3: Dommen.

» 15/3: Jesus eller Barabas?

» 22/3: Svøpen og tornen.

» 29/3: Korsveien.

UTLANDET:

VATIKANET

Pavens sykdom var alvorlig.

Osservatore Romano kunngjorde den 11. februar at Pavens lege fortsatt ser til Hans Hellighet og at pro-statssekretærene *Montinis* og *Tardinis* daglige audienser ikke har kunnet finne sted. Senere meddeles at Paven har vært rammet av dobbelsidig lungebetennelse og at krisen inntraff natten mellom den 23. og 24. januar. Paven må fortsatt iakttas den største forsiktighet. Alle audienser er innstillet.

Et nestekjærlighetens korstog.

Straks nyheten om flomkatastrofene i England, Holland og Belgia ble kjent ble et nestekjærlighetens korstog organisert. Generalsekretæren for Den internasjonale caritas-konferanse, mgr. *Carlo Bayer* erklærte: «Hele den katolske verden har samlet svart på den hjemsoekte befolknings nød.»

Pavens uro har særlig omfattet barnas skjebne. På hans initiativ ble det straks sendt godsvogner med sydfruktur til de hjemsoekte distrikter og hollandske barn ble brakt med fly til Italia, hvor Den pavelige hjelpejenestes feriekolonier sto klar til å ta imot flyktningene og de husville.

Pave Pius XII oppmuntrer den katolske presse.

I anledning «Den katolske presses måned» i De forente stater har Pave *Pius XII* rettet noen oppmuntrende ord til den katolske presse og dens medarbeidere:

«Neppe noensinne var det mer nødvendig for de troende enn i dag å erkjenne den sammenheng som består mellom lagens hendelser og den kristne sannhets uforanderlige verdier og den katolske livsfilosofi som er bygget på den gudlommelige erfarings fundament. De anstrengelser som blir gjort i februar måned for å styrke den katolske presses innflytelse og dermed tallet på dem som informeres om Kirkens universelle interesser og dens frelsende misjon hilser Vi med tilfredshet og glede.» Paven meddelte deretter alle som tar del i dette arbeide, den apostoliske velsignelse.

Den hellige Maria Goretti på Vatikanets frimerker.

I anledning av at det den 12. februar var 50 år siden Den hellige *Maria Goretti* døde under forsøk på å verge seg mot å bli voldtatt, har Vatikanets postvesen sendt ut to frimerker med den helliges portrett, nemlig et frimerke til en verdi av 15 og et til en verdi av 35 lire. Det er den kjente malerinne, professor *Casimira Dabrowska*, som har tegnet utkastene. *Maria Goretti* var 11 år gammel da hun ble myrdet. Hun ble kanonisert i Det hellige år. Denne høytidelighet fant sted i nærvær av hennes mor.

Vår hjelp til Holland

Kirkekollekten søndag 15. febr. til fordel for de nød-stedte ved flomkatastrofen i Holland innbrakte følgende beløp:

Arendal 1 235. Bergen 4 611. Drammen 1 406. Fredrikstad 670. Halden 188. Hamar 335. Haugesund 1 237,50. Hønefoss 220. Kristiansand 850. Lillestrøm 75. Oslo 4 914 (St. Olav 3 050, St. Hallvard 1 250, St. Dominikus 614). Porsgrunn 600,16. Stabekk 280. Stavanger 1 785. Sylling 110. Tønsberg 65. I alt kr. 18 627,66.

«Hilsen til de hollandske biskoper fra 6. kl. a. ved St. Sunniva skole i Oslo: kr. 50.»

Utenom ovenstående har flere katolske institusjoner og foreninger gitt eller samlet bidrag til samme formål.

CANADA

Laval-universitetets hundreårsjubileum.

Kirken har helt siden begynnelsen av 1600-tallet vært den drivende kraft i den franske delen av Canada, men det har vært mot Rom i høyere grad enn mot Frankrike denne utvandrede franske katolisisme har hatt blikket rettet. Det skyldes i første rekke den mektige innflytelse som religiøst og samfunnsmessig utgikk fra Canadas første geistlige statsmann, prelaten *François de Laval*. Han kan betegnes som grunnleggeren av det katolske presteskap i Canada. Før han kom til landet i 1663 var ingen kanadier blitt presteviet. Han opprettet presteseminaret i Quebec i 1663 for å utdanne koloniens egne sønner til prester. Seminaret utviklet seg meget snart til å bli et betydelig prestekollegium. Lavals navn ble også for alltid knyttet til det fransktalende universitet som offisielt ble opprettet ved et kongelig brev, undertegnet av dronning *Victoria* den 8. desember 1852. Hundreårsjubileet ble feiret fra den 19.—22. september i Quebec.

Det kongelige brev tilsatte den katolske erkebiskopen av Quebec som tilsynsman for universitetet. Det forutsatte også at rektorembetet skulle innehas av den øverste leder av presteseminaret i Quebec og tilsatte et råd som sammen med rektor fikk det administrative ansvar. Ved bullen *Inter varias sollicitudines*, undertegnet av pave *Pius IX* i 1876, ble universitetets kanoniske stilling sikret med kardinalpreksten for Propagandakollegiet som protektor i Rom. Samme år tok Laval-universitetet initiativet til opprettelsen av universitetet i Montreal som i dag er en på det nærmeste helt selvstendig institusjon.

Laval-universitetet hadde opprinnelig fire fakulteter: det teologiske, det juridiske, det medisinske og fakultetet for de skønne kunster. Senere er det foretatt en rekke utvidelser. Universitetet har i dag 10 fakulteter og vitenskapelige institutter, bl. a. også en høyskole for fiskerinæringen. De to vitenskapelige tidsskrifter *Laval Théologique et Philosophique* og *Les Archives de Folklore* som utgis av universitetet, har i høy grad bidradd til dets store anseelse. Universitetet spiller i dag en betydelig rolle i Canadas økonomiske og vitenskapelige liv.

DE FORENTE STATER

Ny formann for National Catholic Welfare Conference.

På sin årskonferanse i Washington nylig valgte de amerikanske biskoper erkebiskpen av Cincinnati, mgr. *Karl J. Adler*, til ny formann i rådet for National Catholic Welfare Conference.

ENGLAND

Katolske flygeblad i anledning av Tito's besøk.

Jugoslavias kommunistiske president, *Tito*, vil utvilsomt få merke at han ikke er så hjertelig velkommen av hele det engelske folk, når han i mars avlegger sitt offisielle besøk. De engelske katolikker har latt trykke to flygeblad som vil bli spredt i hundre tusener av eksemplarer; hensikten er å opplyse engelskmennene om Tito-styrets virkelige natur og da især om forfølgelsen av Kirken. Det ene flygeskrift som har tittelen «Tito og Den katolske kirke», er skrevet av redaktøren av det katolske uketidsskrift «The Tablet», *Douglas Woodruff*, og distribueres av organisasjonen «The Sword of the Spirit». Det annet, «Sannheten om Tito», er utkommet på *Catholic Social Guild's* forlag og kritiserer Vest-Europas hjelp til det kommunistiske diktatur i Jugoslavia.

Filmen om «Don Camillos lille verden» forbudt.

Filmen om *Guareschi's* «Don Camillos lille verden» som går sin seiersgang over hele verden, er blitt forbudt i England, fordi Kristi person forekommer i filmen. Ifølge de bestemmelser som gjelder for den britiske filmsensur må Kristus-skikkelsen ikke fremstilles på filmens lerret.

HOLLAND

Oversvømmelsene ødeleggelser.

Ifølge den oversikt man nå har ble 30 katolske kirker, 100 katolske skoler, 31 barnehaver og en rekke katolske institusjoner til fremme av folkehelsen helt ødelagt eller sterkt skadet under oversvømmelsene. Oppgavene er gitt av Caritas-organisasjonen i Holland.

ITALIA

Kommunistenes frykt for sannheten.

Presidenten for den katolske aksjon i Italia, professor *Luigi Gedda*, uttalte på en kongress for katolske ungdomsførere nylig, at kommunistene anstrenger seg forgjeves i sine forsøk på å dekke over den kjensgjerning at det raser religionsfølgelser bak jernteppet. Er kommunistene så sikre i sin sak, burde de gi en internasjonal kommisjon tillatelse til helt fritt å reise omkring i landene bak jernteppet for å danne seg en oppfatning av Kirkens stilling.

Professor *Gedda*'s uttalelser må ses på bakgrunn av et sammenstøt mellom kommunistenes hovedorgan i Rom, *Unità*, og *Osservatore Romano*. Kommunistføreren *Luigi Longo* hadde uttalt at bonnekorstøtet for «taushetens Kirke ikke var annet enn en propaganda-aksjon. Som bevis på den «kommunistiske frihet» i landene bak jernteppet påberopte han seg visse «katolske prelater»s parlamentariske rolle i Tsjekkoslovakia og Ungarn og fremhevet utbetalingen av høyere lønninger til geistligheten. Den eneste forskjell skulle være «at de geistlige i disse land ikke bekymrer seg for politikk».

I sitt svar skriver *Osservatore Romano* at *Longo* ikke bare lyver, men lyver grovt. «Hva vil prester som ikke stiller med politikk overhodet i et parlament?» Videre peker Vatikanets offisiøse talerør på den kjensgjerning at disse «katolske prelater» — blant dem sunnhetsministeren *Josef Plohar* — alle er talsmenn for forfølgelsen og at de alle med rette er idømt kirkelige disiplinærstraffer. Hva betalingen angår utredes den av Kirkens beslaglagte eiendom.

«Sannheten er,» skriver *Osservatore Romano* til slutt, «at i de s.k. folkedemokratier isoleres sannheten — dvs. religionen — mer og mer for til sist å bli helt kvalt, og midt i denne storm av forfølgelser lider Kirken. Den ber og er dømt til taushet. Selv en *Luigi Longo*'s løgner og kynisme strekker ikke til for å bortforklare dette faktum.»

Utmeldelsene av det kommunistiske parti fortsetter i hele Syd-Italia.

Bølgen av utmeldelser av det kommunistiske parti i Syd-Italia fortsetter. En kjent venstre-sosialist i *Filogaso*, *Francesco Fera*, uttalte nylig: «Jeg er katolikk og som sådan følger jeg Kirkens lære. Jeg kan ikke tilhøre et politisk parti, hverken teoretisk eller praktisk, som bekjemper religionen.»

Jordreformen gjennomføres.

Søndag den 8. februar fikk 300 italienske landarbeidere som ikke hadde arbeide, i henhold til loven om jordreformen avvist 32 000 mål jord.

I alle de italienske provinser hvor jordreformen settes ut i livet, går det sterkt ut over kommunistene som i sin propaganda har søkt å få folk til å tro at jordreformen ikke kunne gjennomføres. På flere steder i Syd-Italia er deres lokale partiorganisasjoner gått fullstendig i oppløsning.

POLEN

Kommuniststyrets forsøk på å underlegge seg Kirken.

Den 10. februar utstedte kommuniststyret i Polen, hvilket i realiteten vil si den russiske ambassade i Warsjava, et dekret som er en nøyaktig kopi av et tsjekkisk dekret av samme art og som går ut på at bare polske statsborgere kan bekle kirkelige embeter i Polen. Kommuniststyrets tillatelse må foreligge ved utnevnelser, embetsovertagelser og forflyttinger. Prester som tiltrer et nytt embete, må avlegge troskapsed til «folke»-republikken; utfolder de «lovstridig» virksomhet, er de automatisk suspendert.

Ifølge oppfatningen i kretser som står Vatikanet nær, er dette dekret utslag av en rettsanmasselse med det åpenlyse formål å smugle prokommunistiske agenter og frafalne prester inn i den kirkelige forvaltning. Dekretet bekrefter den frykt man næret for at prosessene i Krakov var innledningen til en skjerpelse av kampen mot Kirken.

Radio Vaticana peker i denne forbindelse på at både den polske kringkasting og pressen har skjerpet sine angrep på det polske episkopat.

Kampen mot Kirken.

90 % av de polske barn utsettes stadig for den marxistiske gudløshetspropaganda. Tallet på arresterte geistlige stiger daglig. Skal det fortsette på denne måten, går Kirken sin undergang i møte i Polen, erklærte den tidligere feltprest i det polske ekspedisjonskorps i Italia i et foredrag i Bologna nylig.

SVERIGE

Protester mot at Guds Moders navn nevnes i kringkastingen.

Nylig holdt den kjente svenske kulturpersonlighet *Knut Hagberg* et foredrag i den svenske kringkasting om kyndelsmessen. Det skulle han ikke ha gjort, for etter foredraget fikk han tilsendt flere protester fra bl. a. «Sann kristen», «Ærlig protestant» osv. som hevdet at foredragsholderen hadde «misbrukt talefriheten i kringkastingen ved overhodet å ha nevnt Guds moders navn». En troende kvinne lovet å skrive direkte til statsminister *Erlander* i sakens anledning.

Kalvinisten Brunners nye broderskap.

Den kjente, sveitsiske kalvinist-teolog *Emil Brunner*'s bok om *Den misforståtte kirke* er nå også oversatt til svensk. Ifølge *Brunner* må Det nye testaments ord kirke forstås som «et broderskap, et fellesskap av kristutroende» — ikke som en organisasjon. I likhet med de liberale teologer har også *Brunner* forunderlig god greie på hva de kristne mente og tenkte på den tid Det nye testamente ble til. De hadde således ingen forestillinger om et bestemt kirkelig embete, om en apostolisk suksesjon eller om sakramentene. All organisasjon vil likevel *Brunner* ikke ha avskaffet. De s.k. kristne kirker må gjerne få være en slags ramme eller et skall for hans broderskap. Han anbefaler til og med noen ekstra rammer som skal beskytte broderskapet som f. eks. KFUM, KFUK, MRA, den kristne studentbevegelse og misjonsselskapene.

TYSKLAND

Fornuftig forslag!

Et bondeungdomslag i Bremen har henstillet til de politiske partier i anledning det forestående valg til Vest-Tysklands forbundsvalg å bruke iallfall en del av de penger valgkampen kommer til å koste til hjelp for flomkatastrofens ofre i Holland. Ved en slik gave vil partiene sikre seg større popularitet enn ved en «plakatkrig», heter det i resolusjonen.

Uroppførelsen av *Claudel's «Historien om Tobias».*

Den store, franske katolske dramatiker *Paul Claudel's* verk «Historien om Tobias», vil få sin verdensoppførelse på Deutsches Schauspielhaus i Hamburg den 8. mars. Bystyret i Hamburg har innbudt den franske dikter til å overvære fremførelsen.

Biskop *Dibelius* til Moskva!

Formannen for Tysklands Evangeliske Råd, biskop dr. *Otto Dibelius*, reiser den 22. november til Moskva. Han ledsages på reisen av biskop *D. Hugo Hahn* fra Dresden, biskop *Hans Lilje* fra Hannover, kirkerådet *Rose* fra Berlin og av sin sønn overkirkerådet *Dibelius*.

Tyske katolikkers gaver til Fredskirken i Hiroshima.

Tyske katolikker har i vesentlig grad bidradd til reisingen av Fredskirken i Hiroshima. Katolikker i Köln har skjenket et orgel med inskripsjonen: «Köln og Hiroshima, forbundet av samme skjebne, arbeider og ber for verdensfreden. Katolikene i Aachen har gitt en døpefont, katolikkene i Düsseldorf en kirkeportal, valfartsbyene Altöttingen, Kavelaer og Aachen hver et vindu og Bonn et tabernakel. Klokkestøperbyen Bochum har skjenket kirkeklokker som allerede er på vei til Hiroshima.

Forbud mot katolske og protestantiske blader i Øst-sonen.

Moskvas lydregjering i den tyske øst-sone har med virkning fra den 1. oktober forbudt salget av en rekke katolske og protestantiske blader som trykkes i Vest-Tyskland. Siden den første oktober er disse blader og aviser blitt beslaglagt på alle postkontorer i Øst-sonen.

Protester mot blodsdømmene i Sofia.

Forbundet av katolske menn i Tyskland har sendt et telegram til formannen for ministerrådet i Sofia der dødsdommene over biskop *Bossilkoff* og de tre katolske prester som

ble dømt til døden sammen med ham, forlanges opphevet. Samtidig kreves at de prester som samtidig ble dømt til mangeårige fengselsstraffer, løslates.

I et telegram til *De forente nasjoner* fremholder Forbundet at tiden nå er kommet til at *De forente nasjoner* på vegne av menneskeheten må befatte seg med de uhyrligheter som finner sted. «Passivitet nå,» heter det i telegrammet, «vil oppmuntre forfølgerne til fortsatte grusomheter som er en hån mot de proklamerte menneskerettigheter.»

UNGARN

Erkebiskop Groesz innlagt på sykehus.

Erkebiskopen av Kalocsa, mgr. *Josef Groesz*, som i 1951 av en ungarsk «folkedomstol» ble dømt til 15 års fengsel, er blitt overført til sykehus på grunn av en alvorlig hjertesykdom. Som dekan til det ungarske episkopat var erkebiskopen kardinal *Mindszenty's* stedfortreder og etter at kardinalen var fengslet og dømt den hvem kommunistenes angrep konsentrerte seg om.

ØSTERRIKE

Biskopenes hyrdebrev i anledning av valget.

I anledning av valget i Østerrike søndag den 22. februar sendte biskopene ut et hyrdebrev til de troende hvor de

fremholdt at det var en samvittighetsplikt å avgi stemme, men at de ikke skulle la seg opphisse til å foreta overilede handlinger under valgkampen:

«La oss huske på at livet skal leves videre også etter valget og at vi må fortsette å leve sammen. Det er ingen mening i å delta i valgkampen med slik lidenskap at vi bare vanskelig kan forsones etterpå.» Videre heter det:

«Hver eneste stemmeberettiget er ansvarlig for hvordan landet skal regjeres i de kommende fire år. Det som det dreier seg om er ikke spørsmål om personer, men om samfunnets velferd. Det er naturlig at økonomiske spørsmål beskjefte store deler av vårt folk. Men disse er ikke avgjørende. Katolikkene må være seg sitt ansvar overfor Gud bevisst. Vi biskoper venter av de opptilte kandidater, at de sørger for å sikre landets borgere uhindret adgang til å utøve sine religiøse plikter og at de tar seg av arbeidernes rettfærdige krav. La ikke Guds og Kirkens fiender alene ta seg av politikken. Sørg for at våre representanter i parlamentet blir menn som slår et slag for Guds og Hans Kirkes rettigheter; menn som er fast bestemt på å fremme det felles gode, den sosiale rettfærdighets sak og Østerrikes frihet og uavhengighet.»

Yngre mann, katolikk, m. 1. kl. kontorutdannelse, gift, søker arbeid og bosted. Eksp. anv.

Til buljong
supper, sauser
og stuinger

NOREX SUPPE
KRAFT

BULJONGPULVER og
ekte KJØTTEKSTRAKT

J. Risting

O.r.sakfører

Rådhusgt. 21. V (heis)
Telf. 421515

Etabl. 1885

G. A. LARSEN

Nordal Bruns gate 7, Oslo

Alle sorter glass til bygningsbruk

Glass-sliperi - Speilfabrikk

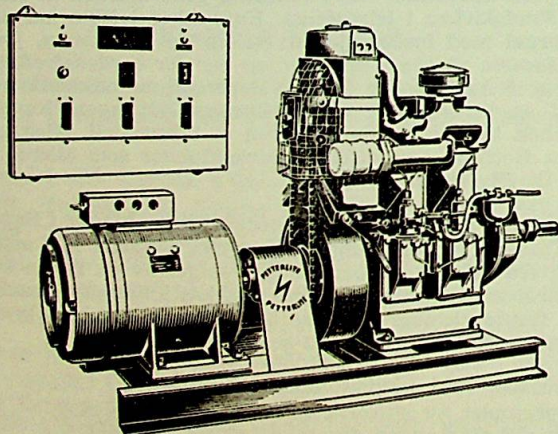
Verksted for glassmalerier

Gamle speil omfolieres og blir som nye — hentes og bringes
Frisk luft fåes best ved anbringelse av glassventiler i vinduene

Gullmedalje Barcelona 1929

Telefon 42 62 19 - 42 57 09 - 33 66 61

Telegramadr.: GLASSMESTER»

Dieselaggregater

fra lager:

Type AV 1 — 3 kVA

» AV 2 — 6 »

» B 2 — 12½ »

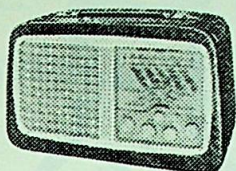
220 volt, 50 per. vekselstrøm, 1 eller 3 faset. Motor og generator sammenbygget på felles fundament med apparattavle.

Innhent opplysninger og tilbud hos

Polytex
MASKINFORRETNING

Karl Johansgt. 8 - Oslo - Tlf. 41 13 06 - 41 64 65

OSLO

VEGA TURIST REISERADIO

for batteri og lysnett.

Pris kr. 397.— + batt.

Føres av godkjente radioforretninger.

Martin Olsen

Overrettssakfører

Stortingsgt. 4 - Telefon 41 6739
OSLO

All slags
forsikring

ANTH. B NILSEN & CO'S
ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.

Telefon 41 01 10.

HAMAR

ARNT JENSEN A/S

Rørleggere

Hamar

HERMAN H. RITTERS

ESKEFABRIKK

Chr. Kroghsgt. 30, Oslo

Tlf. 42 34 66

Tunghørte

De hører igjen takket være OTICON HØREAPPARAT. Vi installerer høreanlegg i kirker. 33 års praksis. Forlang katalog.

AMERICAN NORWEGIAN OTICON. A. BRUCE

Fridtjof Nansens plass 6 (like bak Rådhuset), Oslo. Telf. 42 33 32

Alt i såpe- og vaskeartikler

GARILLS AGENTUR - OSLO

GRØNLAND 4 - TELEFON 68 40 35, 68 45 87

FREDRIKSTAD

ALFR. GRØNNEBERG

Urmaker & Optiker

Fredrikstad

BIRGER W. DUES

FARVEHANDEL

Malerverer- Vaskeartikler

Parfumeri

Tlf. 2806 - Fredrikstad

ST. CROIX gartneri

Tlf. 2830

Fredrikstad

Paul Johannesen
DIPLOMPTIKER - URMAKER
FREDRIKSTAD

C. HANSEN

Trykkeri - Bokbinderi

Protokollverksted - Linjeranstalt

Fredrikstad

FREDRIKSTAD

MEIERI

APPETITTVEKKER
i praktiske tuber

Første-
kaviar

O. Henriksens Sønner

Aut. Rørleggere og Rørhandel

Etabl. 1904

FREDRIKSTAD

Tlf. 22 85 - 22 86

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

MICHAEL BERG

Autorisert installatør

Theresegt. 26, Oslo

Telefon 60 24 05

Guttorm A. Johnsen

BLIKKENS LAGERMESTER

Bygnings-, takreparasjons- og ventilasjonsarbeid

Thor Olsensgt. 2, Oslo. Tlf. 42 37 89

SI
NAVNET

SI

SØREN HANSEN

Kolonialforretning

Langes gate 6 - Oslo

Telefon 33 77 34

«KLAR»
Fåes i banker over hele landet

Jens J. Andersen

OSLO - CENTRALBORD 68 34 00

Beste leverandør av

KJØTT-FLESK-PØLSEVARER

Kjøp

Skotøi

A-S SKOTØIMAGASINET

SOLID

GRENSEN 5/7

ANTON GUTU

Møbeltapetserer

Thor Olsensgt - 2. Tlf. 41 44 70

Divaner tilsalgs.

Mottar omstopping av møbler og madrasser.

Johan Olsen & Sønner

Murmester og Entreprenørforretning

Kongensgt. 17 - Oslo

Etabl. 1896

Tlf. 42 99 90

WISBECH

ANTIBESELKAP

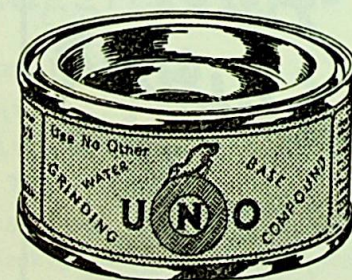
Majorstuhuset - Oslo

MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

ODDVAR J. LODENG

MURMESTER & ENTREPRENØR

Besle
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler